

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
РеВ2 1273/2015
02.12.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца И.И. из Л., чији су пуномоћници Љ.П. и З.П, адвокати из Л., против туженог Ф.Т. ДОО из К., чији је пуномоћник Н.М., адвокат из К., ради утврђења постојања радног односа и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3636/14 од 04.02.2015. године, на седници одржаној 02.12.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3636/14 од 04.02.2015. године, у односу на одлуку којом је одбачена као неблагоприятна тужба тужиоца.

Образложење

Основни суд у Лесковцу, пресудом П1 1527/12 од 17.07.2014. године, одбацио је као неблагоприятну тужбу тужиоца у делу, којим је тражио да се утврди да је тужилац био у радном односу код туженог у периоду од 01.08.2008. године до 31.07.2011. године, а што је тужени дужан да призна (став први изреке). Основни суд у Лесковцу огласио се апсолутно ненадлежним за поступање по тужби тужиоца у делу, којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да тужиоцу за период од 01.08.2008. године до 31.07.2011. године уплати законом прописане доприносе надлежним фондовима за пензијско и инвалидско, здравствено и осигурање на основу незапослености и одбацио тужбу у том делу (став други изреке). Усвојио је тужбени захтев тужиоца и обавезао туженог да исплати тужиоцу: 1) законску затезну камату због кашњења у исплати зараде за јун 2012. године, у износу од 1.858,93 динара, са законском затезном каматом од 03.12.2012. године, па до коначне исплате и 2) накнаду трошкова за исхрану у току рада за период од 01.08.2011. године до 30.06.2012. године у одређеним месечним износима, са законском затезном каматом, од последњег дана у месецу за претходни месец па до исплате, док је одбио као неоснован тужбени захтев за исплату законске затезне камате на месечне износе почев од 01. у месецу до последњег дана у месецу (све ближе одређено у ставу трећем изреке). Одбио је као неоснован тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да тужени исплати

тужиоцу на име накнаде за неискоришћени годишњи одмор за 2011. годину, износ од 6.907,20 динара, са законском затезном каматом од 01.01.2012. године па до исплате и на име накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор за 2012. годину, износ од 10.749,50 динара, са законском затезном каматом од 01.07.2012. године па до исплате (став четврти изреке). Обавезао је туженог да накнади тужиоцу трошкове поступка у износу од 36.922,00 динара (став пети изреке).

Апелациони суд у Нишу, пресудом Гж1 3636/14 од 04.02.2015. године, потврдио је пресуду Основног суда у Лесковцу П1 1527/12 од 17.07.2014. године, у ставу првом и четвртом изреке (став први изреке). Укинуо је исту пресуду, делимичним уважавањем жалбе тужиоца у другом и петом ставу изреке и у том делу предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у односу на одлуку којом је одбачена као неблаговремена тужба тужиоца, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у побијаном делу, на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП, („Сл. гласник РС“, број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), па је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП.

Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 294. став 1. тачка 2. а у вези члана 374. став 1. Закона о раду, на коју се у ревизији указује да је учињена у поступку пред другостепеним судом. Међутим, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1, учињене у поступку пред првостепеним судом ревизија се не може изјавити, јер није прописана као ревизијски разлог одредбама члана 407. став 1. ЗПП, па се у том делу наводима ревизије не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у периоду од 01.08.2008. године до 30.06.2012. године радио код туженог на пословима откупа шумских плодова. Дана 01.08.2011. године, између тужиоца и туженог је закључен уговор о раду бр 8/11, на основу кога је тужилац засновао радни однос на неодређено време на пословима комерцијалисте на терену. Тужиоцу је 05.07.2012. године радни однос престао. У периоду од 31.03.2008. године до 01.08.2011. године, тужилац се налазио на евиденцији код Националне службе за запошљавање у Лесковцу. Тужилац је у том периоду неколико пута достављао радну књижицу заступнику туженог, али га тужени није пријавио код надлежних фондова (тужба је поднета 01.10.2012. године).

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужба тужиоца од 01.10.2012. године, неблаговремена у делу којим је тражио утврђење радног односа у периоду од 01.08.2008. године до 31.07.2011. године.

Одредбом члана 195. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС“, број 24/05 и 61/05), је прописано, да, против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом. Одредбом става 2. овог члана, да, рок за покретање спора јесте 90 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права.

Дакле, иако тужба за утврђење по правилу не застарева, с обзиром на прописан рок за остваривање судске заштите од 90 дана из члана 195. став 2. Закона о раду, у парници ради утврђења постојања радног односа, рок од 90 дана за подношење тужбе почиње да тече од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права.

Према томе, како је тужилац знао да га тужени није пријавио код надлежних фондова, имајући у виду да се у периоду од 31.03.2008. године до 01.08.2011. године, налазио на евиденцији код Националне службе за запошљавање, то је од 01.08.2011. године (када је закључен између тужиоца и туженог уговор о раду на неодређено време), почео да тече рок од 90 дана за остваривање судске заштите, а који је у овој парници протекао, с обзиром на то да је тужилац 01.10.2012. године поднео тужбу.

Дакле, како тужилац није у прописаном року тражио судску заштиту, то је правилно примењено материјално право, на који законски разлог овај суд пази по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**